Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta

Aika 18.11.2026 klo 16.04 - 19.40

Paikka Koulun ruokasalin Mustikka-tila

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 74	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 75	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
§ 76	Esittelijöiden katsaus	6
§ 77	Viranhaltijapäätökset / hyvinvointi- ja sivistyslautakunta	8
§ 78	Tiedoksi saatettavat asiat / hyvinvointi- ja sivistyslautakunta	9
§ 79	Talousarvion ja tavoitteiden toteutuminen / 2. osavuosikatsaus 2026 / Hyvinvointi- ja sivistystoimi	10
§ 80	Valtuustoaloite Kuntarahoituksen Onnellisuusrahaston avustuksen hakemisesta Myllyrannan hyvinvointihankkeeseen	12
§ 81	Valtuustoaloite Äänelän kauppiastalon säilyttämisestä	15
§ 82	Hyvinvointisuunnitelma 2026-2030	19
§ 83	Urheilukeskuksen pukuhuoneiden tilavuokrat 1.1.2027 alkaen	21
§ 84	Avantouintimaksut 1.11.2026 alkaen	23
§ 85	Rantasalmen ja Juvan kunnan yhteistoimintasopimus kirjastoautopalvelujen tuottamisesta vuonna 2027	25
§ 86	Rantasalmen ja Joroisten kunnan yhteistoimintasopimus kirjastoautopalvelujen tuottamisesta vuonna 2027	27
§ 87	Talousarviomuutos 2026/ Käyttötalous/ Hyvinvoinnin hallinto/ toimistosihteerin palkka	29
§ 88	Talousarviomuutos 2026/ Käyttötalous / Hyvinvoinnin ja sivistyksen toimiala/ Rantasalmen museo	31
§ 89	Talousarviomuutos 2026/ Investoinnit/ Osakkeet ja osuudet ja rakennukset	32
§ 90	Talousarviomuutos 2026/ Käyttötalous / Hyvinvoinnin ja sivistyksen toimiala/ Liikuntapalvelut	33
§ 91	Talousarviomuutos 2026/ Investoinnit/ Liikunnan investoinnit	35
§ 92	Hyvinvointi- ja sivistystoimialan talousarvioesitys vuodelle 2027 / sivistyksen palvelut	37

§ 93	Hyvinvointi- ja sivistystoimialan talousarvioesitys vuodelle 2027/ Hyvinvoinnin toimiala	40
§ 94	Hyvinvoinnin ja sivistyksen toimialan investoinnit 2027/ Hyvinvoinnin toimiala	43
§ 95	Muut asiat / hyvinvointi- ja sivistyslautakunta	45
§ 96	Koulukuljetusoppaan päivitys 1.1.2027-	46

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Tiainen Juho	Puheenjohtaja	Jäävi § 93
	Vokkolainen Pia	1. varapuheenjohtaja	
	Isotalus Marjo	Jäsen	Jäävi § 92
	Nykänen Olli-Pekka	Jäsen	
	Vihavainen Satu	Jäsen	Teams-etäyhteydellä, saapui klo 16:15 § 76, Jäävi § 92
Poissa	Suhonen Leena		
Muu	Sistonen Eero	Kh:n puheenjohtaja ltk	Teams-etäyhteydellä, poistui klo 16:47 § 81
	Kärki Aku	Kh:n edustaja	Siirtyi Teams-etäyhteydelle klo 18:30, Jäävi § 83
	Leminen Siiri	Nuorisovaltuutettu	Poistui klo 17:29 § 83
	Leskinen Rainer	Kunnanjohtaja	Teams-etäyhteydellä, poistui klo 19:08
	Keränen Johanna	Pöytäkirjanpitäjä	
	Anna-Maija Saari	esittelijä	
	Turkki Antti	Yhtenäiskoulun rehtori	Poistui § 92 jälkeen

Allekirjoitukset

Juho Tiainen	Pia Vokkolainen	Johanna Keränen
puheenjohtaja	varapuheenjohtaja	pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

74 - 96 §:t

Pöytäkirjan tarkastus

Pia Vokkolainen	Olli-Pekka Nykänen
pöytäkirjantarkastaja	pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä

25.11.2026

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

HYSIVLTK 18.11.2026 § 74

Päätösehdotus: Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

_____

Pöytäkirjantarkastajien valinta

HYSIVLTK 18.11.2026 § 75

Päätösehdotus: Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirja.

Päätös: Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Pia Vokkolainen ja Olli-Pekka Nykänen.

_____

Esittelijöiden katsaus

HYSIVLTK 18.11.2026 § 76

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunnan esittelijöiden katsaus toimialan ajankohtaisiin asioihin.

Sivistyksen toimiala
-Varhaiskasvatuksessa aloitettu luistelukausi Suursavo-hallissa, järjestetty Halloween-juhla, juhlistettu isänpäivää ja nautittu nukketeatterin vierailuesityksestä (Teatteri Mukamas).
- Yhtenäiskoululaiset ovat tehneet vierailuja: 6-luokkalaiset Yrityskylässä Kuopiossa, 8-luokkalaiset Dracula-baletissa Helsingissä (Taidetestaajat) ja 9-luokkalaiset SamiEdulla Savonlinnassa. Koulun ulkopuoliset vierailijat ovat monipuolistaneet opetusta; Tunteiden tuuli 1-luokkalaisille (Verso) ja Breakdance-työpajat 5.–6.-luokkalaisille.
- Lukiolaiset tutustuivat Itä-Suomen yliopistoon ja Savonia-ammattikorkeakouluun opintoretkellä Kuopiossa.
- Yksi kokelas suoritti ylioppilastutkinnon hyväksytysti ja saa ylioppilastutkintotodistuksen. Syksyn ylioppilaskirjoitusten tulokset olivat muutoinkin oikein hyvät.
- Hakuaika kirjastonhoitajan tehtävään päättyi 9.11.2026 ja haastattelut aloitetaan viikolla 47.

Hyvinvoinnin toimiala
- 450 -juhlavuoden tapahtumien järjestämiseen liittyvä avustushakemus on jätetty Suomen Kulttuurirahaston hakuun
- Ehkäisevän päihdetyön viikolla tarjottu yläasteelle Hubu -koulutus ja lukioon Päihdeilmiöt -koulutus sekä henkilöstöinfo EHYT ry:n toimesta
- Ikäihmisten palvelutaloille tarjotaan Runokaruselli -esitykset su 29.11.
- Museolle haettu avustusta Museovirastolta päärakennuksen katon korjaukseen
- Itsenäisyyspäivän juhlan valmistelut on käynnissä
- Nuorten palvelut ja seurakunnan nuorisotyö järjestivät retken Kuopioon syyslomaviikolla
- Nuokkarilla Spesial Halloween -tapahtuma 30.10.
- Etsivän ja Nuorten pajan avustushaku käynnistyy
- Vanhus- ja vammaisneuvoston ja Rantasalmen nuorisovaltuuston vaalit käynnissä kaudelle 2027-2028

- 4.11. kuntalaisten terveyskuntotestit Urheilukeskuksella
- 3.12 Valtakunnallinen kehitysvammaisten päivä Harjurinteellä kakkukahvit, liikuntatuokio ja lemmikkivierailu
- 9.12. Lasten ja nuorten pikkujoulut ”Jouluhässäkkä” yhteistyössä seurakunnan ja 4H:n kanssa

Päätösehdotus: Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta merkitsee asiat tiedokseen.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

_____

Viranhaltijapäätökset / hyvinvointi- ja sivistyslautakunta

HYSIVLTK 18.11.2026 § 77

Hyvinvointijohtaja:
-Avustukset § 27
-Muut päätökset § 26

vt. lukion rehtori ja sivistysjohtaja:
-Henkilöstöasiat § 38–39, 44
-Muut päätökset § 45

Nuorten palvelujen koordinaattori:
-Muut päätökset § 30

Yhtenäiskoulun rehtori:
-Henkilöstöasiat § 66
-Muut päätökset § 66, 68

Päätösehdotus: Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta merkitsee viranhaltijapäätökset tiedokseen ja toteaa, ettei se käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta näiden päätösten osalta.

Päätös: Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

_____

Tiedoksi saatettavat asiat / hyvinvointi- ja sivistyslautakunta

HYSIVLTK 18.11.2026 § 78

Päätösehdotus: Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta merkitsee tiedokseen seuraavat ilmoitusasiat:

Yhtenäiskoulun tapahtumakalenteri:
-linkki päivittyvään kalenteriin Koulun tapahtumakalenteri 2026-2027 - Google Docs

TEAviisari 2026:
Liikunnan TEAviisaritulokset 2026

THL:
Opas hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamisesta ja koodinaatioista kunnille ja hyvinvointialueille

Museovirasto:
-Paikallismuseoiden hankeavustukset 2027, avustushakemus Rantasalmen museon päärakennuksen katon korjaus (va-mv-2026-10-40)

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

_____

Talousarvion ja tavoitteiden toteutuminen / 2. osavuosikatsaus 2026 / Hyvinvointi- ja sivistystoimi

HYSIVLTK 18.11.2026 § 79
331/02.02.00/2025

Valmistelija

Hyvinvointijohtaja Johanna Keränen puh. 040 161 5033 ja vt. lukion rehtori-sivistysjohtaja Anna-Maija Saari puh. 040 560 8121

Talousarvion 2026 täytäntöönpano-ohjeiden (kunnanhallitus 19.12.2025 § 415) sekä hallintosäännön 76 §:n mukaan lautakunnan tulee raportoida kunnanhallitukselle kolmannesvuosittain toiminnan ja talouden toteutumisesta. Nyt käsiteltävänä on toinen, ajalta 1.1.–31.8.2026 laadittu raportti. Talouden osalta esitetään toimialan kulujen ja tuottojen toteutuma sekä sitovien tasojen toteutuma, ja toiminnan osalta sitovien tavoitteiden toteutumatilanne, keskeiset tapahtumat ja johdon ennuste. Ennuste ei sido, vaan on ensisijaisesti informatiivinen.

Toimialan käyttötalouden (sisäiset ja ulkoiset) kokonaistoteuma ajalla 1.1.–31.8.2026 oli 63,1 % talousarviosta (TA+M), mikä vastaa suunnilleen vuoden alun laskennallista jaksotusta, eikä merkittäviä poikkeamia toistaiseksi ole havaittu. Toimialan varsinaiset investoinnit ovat osaltaan toteutuksen osalta valmistuneet, mutta osan kohteiden laskutus on vielä kesken. Syyskaudella tehdään urheilukeskukselle suunnitellut valaisinmuutokset ja pihan korjausta. Investointeihin on kirjattu KOY Rantasalmen Aseman liiketalon yhtiöittämiseen liittyvät apporttisiirrot ja näistä johtuvat investointitulot- ja menot ja tästä on erillinen talousarviomuutosesitys.

Sivistyksen palveluiden osalta toimintakatteen toteuma varhaiskasvatuksessa oli 69 %, perusopetuksessa 59,6 %, lukiossa 62,4 %, muussa koulutuksessa (musiikkiopisto) 51%, kirjastossa 67,5 % ja kansalaisopistossa 63,7 %. Kahdeksan kuukauden toteumaa arvioitaessa on huomioitava, että sivistyksen palveluiden tulot ja menot eivät kerry tasaisesti vuoden aikana, vaan sijoittuvat tilikaudelle epätasaisesti.

Sivistyksen palveluiden toimintakatteeseen vaikuttavat suuresti myös hankkeet. Perusopetukseen kohdistuva Tietosuoja kuntoon ylikunnallisesti -hanke (va-okm-2026-4-4) näkyy toimintatuottojen

kertymänä, mutta suuri osa tuloista jaksotetaan myöhemmin kahdelle seuraavalle tilikaudelle.

Lukion talouteen vaikuttavat kansainvälisten opiskelijoiden maksamat lukuvuosimaksut. Syksyllä aloittaneiden opiskelijoiden lukuvuosimaksusta tullaan siirtämään puolet vuodelle 2027 ja opiskelijoiden, jotka eivät vielä ole päässeet aloittamaan opintoja, lukuvuosimaksu siirretään kokonaan vuodelle 2027.

Hyvinvoinnin ja sivistyksen toimialan (30) osavuosikatsaus ajalta 1.1.–31.8.2026, sisältäen investointien ja käyttötalouden toteutuman toimialalla ja sen tulosalueilla, on liitteenä.

Esittelijä Hyvinvointijohtaja Keränen Johanna

Päätösehdotus:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta merkitsee tiedoksi hyvinvointi- ja sivistystoimen toimialan osavuosikatsauksen ajalta 1.1.–31.8.2026 ja saattaa sen edelleen tiedoksi kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle.

Päätös:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

_____

Liitteet

Liite 1 Osavuosikatsaus 01–08 2026 Hyvinvoinnin ja sivistyksen toimiala

Kunnanhallitus	§ 267	05.10.2026
Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta	§ 80	18.11.2026

Valtuustoaloite Kuntarahoituksen Onnellisuusrahaston avustuksen hakemisesta Myllyrannan hyvinvointihankkeeseen

KHALL 05.10.2026 § 267

Valmistelija Hallintojohtaja Jarkko Sanisalo, p. 040 674 3467

Valtuutetut Hilkka Lappalainen, Marja Riitta Linnaranta, Ulla Sallinen, Maire Huopalainen ja Juho Tiainen ovat jättäneet 14.9.2026 valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Rantasalmen kunta hakee Kuntarahoituksen Onnellisuusrahaston avustusta Myllyrannan alueen kehittämiseen kuntalaisten harrastus-, yhdessäolo- ja tapahtumapaikaksi. Onnellisuusrahasto jakaa vuosittain vähintään 100 000 euroa avustusta Kuntarahoituksen asiakkaille hankkeisiin, joilla on myönteistä vaikutusta yhteisölliseen onnellisuuteen; hakuaika on 15.9.-27.11.2026 ja edellytyksenä on vähintään 20 % omarahoitusosuus.

Aloitteen liitteenä olevassa hankehahmotelmassa "Saimaan Onnellisuuslaituri ja Sukupolvien Myllyranta" esitetään Saimaan rantaan rakennettavaa laituria, katettua kesäolohuonetta ja monisukupolvista aktiviteettialuetta, joiden tavoitteena on vähentää yksinäisyyttä, elävöittää kuntakeskusta ja vahvistaa asukkaiden osallisuutta ja luontosuhdetta. Hankkeen kokonaisbudjetin tulisi olla vähintään 120 000 euroa.

Aloite täydentää valtuutettujen Lappalaisen ja Linnarannan 15.12.2025 jättämää valtuustoaloitetta Myllyrannan alueen kokonaisvaltaisesta kehittämisestä virkistys- ja matkailualueeksi. Kunnanhallitus lähetti kyseisen aloitteen 26.01.2026 § 12 valmisteltavaksi kaavoituksen ohjausryhmälle, ja valtuusto käsitteli aloitteen loppuun 9.3.2026. Kunnanhallitus on lisäksi 19.05.2025 § 173 käynnistänyt Myllyrannan aluetta koskevan asemakaava- ja yleiskaavapäivityksen, jonka on tarkoitus edetä luonnosvaiheeseen syksyllä 2026.

Esittelijä Kunnanjohtaja Leskinen Rainer

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus	§ 267	05.10.2026
Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta	§ 80	18.11.2026

Kunnanhallitus päättää merkitä aloitteen tiedoksi ja lähettää sen valmisteltavaksi hyvinvointi- ja sivistyslautakuntaan.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

HYSIVLTK 18.11.2026 § 80
387/00.04.02/2026

Valmistelija Hyvinvointijohtaja Johanna Keränen puh. 040 161 5033

Kuntarahoituksen Onnellisuusrahaston hakuun osallistuminen on kannatettava esitys. Onnellisuusrahaston haussa annetaan erityisesti painoarvoa yhteisön osallistamisessa hankeidean ideointiin ja suunnitteluun.

Onnellisuusrahaston onnellisuuskartan mukaan Etelä-Savon onnellisuus on 7,58, joka on koko Suomen onnellisuutta 7,51 korkeammalla. Etelä-Savon yleisimpinä onnellisuutta edistävinä asioina nousevat terveys, turvallisuuden tunne, luonto, perhe ja sukulaiset sekä vapaus tehdä omia valintoja elämässä. Tutkimus on toteutettu kesällä 2026 Kuntarahoituksen toimesta. Tutkimuksen tuloksiin on helppo samaistua myös Rantasalmella ja näiden pohjalta ideointia ja suunnittelua toteuttaa hakuprosessiin.

Aloitteessa ehdotettuun investoinnin sijoitusalueeseen liittyen on huomioitava, että Myllyrannan alueen kaavamuutosten käsittelyprosessi on keskeneräinen ja se olisi hyvä saada valmiiksi ennen uusien rakenteiden suunnittelua, sijoittelua ja toteutusta. Rantaan kohdistuvat investointiajatukset olisi rahoitushaun näkökulmasta hyvä käydä läpi, kuntalaiset ideointiin ja suunnitteluun osallistaen ja tähän ei tämän vuoden hakuaika anna mahdollisuutta. Aikataulu valtuustoaloitteen hallinnolliselle käsittelylle päätöksenten näkökulmasta on myös haasteellinen tälle hakuajalle mitoitettuna. Kaikkien edellä mainittujen seikkojen huomioon ottamiseksi avustushankkeen valmistelussa, ensi vuoden hakuun osallistuminen olisi monin osin perusteltua.

Esittelijä Hyvinvointijohtaja Keränen Johanna

Kunnanhallitus	§ 267	05.10.2026
Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta	§ 80	18.11.2026

Päätösehdotus: Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta esittää selostusosan mukaisen vastineen valtuustoaloitteeseen kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle.

Päätös:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

Liite 2 Valtuustoaloite: Onnellisuusrahastohakemus

Kunnanhallitus	§ 266	05.10.2026
Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta	§ 81	18.11.2026

Valtuustoaloite Äänelän kauppiastalon säilyttämisestä

KHALL 05.10.2026 § 266

Valmistelija Hallintojohtaja Jarkko Sanisalo, p. 040 674 3467

Valtuutetut Hilkka Lappalainen, Marja Riitta Linnaranta, Maire Huopalainen, Juho Tiainen, Marjo Isotalus, Sanni Saari, Ulla Sallinen ja Tiina Tilaus ovat jättäneet 14.9.2026 valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Rantasalmen kunta ryhtyy aktiivisiin toimiin Rantasalmen keskustassa sijaitsevan historiallisen Äänelän kauppiastalon säilyttämiseksi ja sen toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi tekemällä virallisen kumppanuussopimuksen sekä osoittamalla kohteelle taloudellista tukea. Aloitteessa esitetään, että kunta käynnistää neuvottelut kiinteistön omistajan kanssa, osoittaa taloudellista tukea näyttelytoiminnan jatkamiseen, sisällyttää Äänelän markkinointiinsa ja hyödyntää sen tiloja vastineena tuelle omassa toiminnassaan.

Aloitteessa perustellaan esitystä sillä, että kauppias Nikolai Ivanoffin rakennuttama Äänelän kauppatalo on maakunnallisesti merkittävä suojelukohde, joka kuuluu Etelä-Savon maakuntakaavassa Rantasalmen keskustan vanhat rakennukset -aluerajaukseen, ja jolla on vahva side kunnan historiaan muun muassa entisenä koulun laajennustilana, kunnanvirastona ja kirjastona.

Kohde on täysin yksityinen. Vuonna 1882 rakennetun hirsitalon omistaa ja ylläpitää Etelä-Savon rakennusperintöyhdistys ry, jolle kunta luovutti kiinteistön lahjoituksena vuonna 2018. Äänelässä toimii yksityinen museo, ja kunta on aiemmin myöntänyt hakemuksesta vuosittaista avustusta näyttelyn valvojan palkkaukseen.

Museoviraston ja Suomen Kotiseutuliiton rekistereihin pohjautuvan arvion mukaan Suomessa toimii yhteensä noin 600-800 pientä, yksityistä tai ei-ammatillista museota ja erilliskokoelmaa. Tästä joukosta ammatillisesti hoidettuja pikkumuseoita on noin 70-75 kappaletta, ja niitä ylläpitävät tyypillisesti vakavaraiset säätiöt tai valtakunnalliset yhdistykset museoalan ammattilaisten voimin. Valtaosa, yli 700 kohdetta, on kuitenkin paikallisten kotiseutu- ja aatteellisten yhdistysten ylläpitämiä ei-ammatillisia museoita, jotka

toimivat pääasiassa kesäkausina talkoovoimin. Etelä-Savon maakunnassa vastaavia pieniä, yksityisten toimijoiden ylläpitämiä museokohteita on noin 15-20, ja Äänelä on yksi näistä.

Rantasalmella toimii Äänelän lisäksi kaksi muuta museokohdetta, jotka edustavat erilaisia ylläpito- ja rahoitusmalleja. Baggen museo Jumikkalan kartanossa on säätiöpohjainen yksityismuseo, jota hallinnoi Rantasalmen Virkistys- ja Sivistyssäätiö sr. Rantasalmen museo Myllyrannan museoalueella on puolestaan kunnan omistama ja ylläpitämä paikallismuseo.

Esittelijä Kunnanjohtaja Leskinen Rainer

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus päättää merkitä aloitteen tiedoksi ja lähettää sen valmisteltavaksi.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti sekä lähettää asian valmisteltavaksi hyvinvointi- ja sivistystoimialalle.

Pöytäkirjan merkittiin, että kunnanhallituksen jäsen Ulla Sallinen ei esteellisenä (yhteisöjäävi) osallistunut asiasta käytyyn keskusteluun eikä päätöksentekoon vaan oli poissa tämän asian käsittelyn ajan.

Asiakohta tarkastettiin heti kokouksessa.

HYSIVLTK 18.11.2026 § 81
382/12.03.00/2026

Valmistelija Hyvinvointijohtaja Johanna Keränen puh. 040 161 5033

Äänelä -rakennuksen historia on monimuotoinen ja tapahtumarikas osa Rantasalmen paikallishistoriaa. Rakennuksen lahjoitti Etelä-Savon Rakennusperinneyhdistys ry:lle edesmennyt yksityishenkilö Lauri Pulkkinen vuonna 2018. Yhdistys on tehnyt rakennuksen vaatimia korjaustoimenpiteitä vuosien varrella.

Etelä-Savon Rakennusperintöyhdistys ry:n puheenjohtajan kanssa käydyn neuvonpidon perusteella rakennuksen vuotuinen ylläpitokustannus on varsin maltillinen; käyttökuluja on hyvin

rajallisesti, koska rakennuksessa ei ole sähköä, vettä, wc- tai suihkutiloja eikä rakennusta lämmitetä. Rakennuksen katon ja julkisivujen kunnosta on huolehdittu sen käyttökunnon ja yleisilmeen ylläpitämiseksi.

Äänelä kaipaa jollain aikajaksolla kunnostusta, jonka alustava kustannusarvio on noin 150 000 €. Kunnostuksen tarkoituksena on jatkaa rakennuksen käyttöikää lähes nykyvarustelussaan, käyttökustannuksia ei tällä hetkellä nähdä tarvetta kasvattaa kuin ehkä aurinkosähkövalmiuden kautta. Mikäli tähän hankkeeseen yhdistys tarttuu, on toive, että sen mahdolliset rahoitus- ja avustustarpeet keskustellaan erikseen. Tällä hetkellä yhdistys ei käydyn keskustelun perusteella näe tarpeelliseksi sitoutua erilliseen kumppanuussopimukseen.

Lähtökohtaisesti ja nykyisten avustusohjeiden mukaisesti kunnan kumppanuussopimuksin tuetaan kyläyhdistysten toiminnan järjestämistä, ei rakennusten ylläpitoa. Mahdollisesta kunnostus-hankkeesta ja siihen liittyvistä tarpeista voidaan neuvotella erikseen.

Etelä-Savon rakennusperintöyhdistys ry on valmis keskustelemaan eri toimijoiden kanssa tilan käytön mahdollisuuksista ja käytön maksuista. Tilojen käyttö on mahdollista nykyvarustelussaan lähinnä kesäaikana. Tila ei sellaisenaan sovellu julkiseksi tilaksi.

Äänelästä tilan vuokranneella taholla on mahdollisuus hakea kulttuuriavustusta toiminnan tueksi, kun kyseessä on kulttuuriin liittyvä toiminta. Muun toiminnan harjoittamisen tuesta keskustellaan erikseen.

Kunnan on markkinoinnissaan ja viestinnässään toimittava tasapuolisesti eri toimijoita kohtaan. Kunnan verkkosivujen (yhteisölliset sivut ja VisitRantasalmi) kautta on mahdollista nostaa kohdetta ja siellä tapahtuvaa toimintaa esille maksutta ja toimijoilla on mahdollisuus hyödyntää markkinoinnissaan näitä kanavia ja alueen eri toimijoiden sähköisiä tapahtumakalentereita. Kunnan sähköiset näytöt ovat myös edullisesti paikallistoimijoiden käytössä. Kunnan matkailuneuvonta tukee osaltaan kohteen tunnettuutta ja ohjaa asiakkaita tilassa tapahtuvan toiminnan piiriin. Myös kunnan infopiste kirjastolla ohjaa kiinnostuneita toiminnan pariin. Kunta voi tuoda omia vieraitaan tutustumaan kohteeseen ja siellä tarjolla olevaan toimintaan.

Kunnanhallitus § 266 05.10.2026
Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta § 81 18.11.2026

Äänelä nykykunnossaan on yhtä haasteellinen palvelutuotantokohde kunnan käytössä kuin Myllyrannan museo. Molemmat soveltuvat lähinnä kesäaikaiseen käyttöön, niissä on esteettömyyden haasteita ja niistä puuttuu erityisesti sanitettitilat ja juokseva vesi. Kunnan toimintana tilassa olisi mahdollista harkita näyttelytoimintaa kesäkaudella, mikäli tarvetta nykyisin käytössä olevien tilojen lisäksi ilmenee. Tähän on tarvittaessa varattava erillinen määräraha.

Esittelijä Hyvinvointijohtaja Keränen Johanna

Päätösehdotus:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta esittää selostusosan mukaisen vastineen valtuustoaloitteeseen kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle.

Päätös:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

_____

Liitteet

Liite 3 ALOITE Äänelä 9 26

Hyvinvointisuunnitelma 2026-2030

HYSIVLTK 18.11.2026 § 82
402/00.01.02.01/2026

Valmistelija Hyvinvointijohtaja Johanna Keränen puh. 040 161 5033

Kuntalain (410/2015) 1 §:n mukaisesti ” Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla.” Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 6 §:n mukaan kunnalla on mm. ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä omassa toiminnassaan ja sen on seurattava asukkaiden elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin ja raportoitava valtuustolleen vuosittain hytestä ja valmisteltava valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja –suunnitelma.

Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet, määriteltävä niitä tukevat toimenpiteet ja käytettävä näiden perustana kuntakohtaisia hyvinvointi- ja terveysosoittimia.

Hyvinvointityöryhmä on koostanut Laajan hyvinvointikertomuksen menneeltä kaudelta ja sen pohjalta uuden hyvinvointisuunnitelman vuosille 2026-2030. Hyvinvointisuunnitelma pohjautuu kunta-strategiaan ja sen painopisteet ovat yhtenevät Etelä-Savon hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelman kanssa. Hyvinvointi-suunnitelman tausta-aineistona on laaja hyvinvointikertomuskooste vuosilta 2022-2025.

Hyvinvointisuunnitelmassa 2026-2030 yhdistyy ensimmäistä kertaa kunnan eri osa-alueiden suunnitellut tavoitteet, niiden toimenpiteet, mittarit ja niiden tavoitetasot sekä vastuutahot mm. lasten ja nuorten hyvinvointisuunnittelu, kulttuuri- ja kulttuurihyvinvointisuunnittelu, ehkäisevän päihdetyön suunnittelu, liikunnan ja erityisesti soveltavan liikunnan suunnittelu ja liikenneturvallisuus ja yleinen turvallisuus-suunnittelu. Hyvinvointisuunnitelman yksi johtava teema on Hyvän mielen kunta -toimintamallin soveltaminen. Myös liikunnallinen elämäntapa, osallisuus, yhdenvertaisuus, ennaltaehkäisevä työ,

saavutettavuus, esteettömyys ja yhteistyö korostuvat hyte -työn toimintaperiaatteissa.

Hyvinvointisuunnitelma 2026-2030 on esitelty kuntalaiskuulemistilaisuudessa 1.10.2026 ja se on ollut Lausuntopalvelu.fi -palvelussa yleisellä, julkisella lausuntokierroksella 2.10.-2.11.2026. Lausuntoja on erikseen pyydetty 19 paikallistoimijalta. Lausuntoja määräaikaan mennessä saapui viisi. Lausunnoista on nostettu suunnitelmaan mukaan green care, luonnon terveysvaikutusten huomioon ottaminen kaikenikäisten liikunnallisen elämäntavan tavoitteessa.

Hyvinvointisuunnitelmasta vuosille 2026-2030 on tehty vaikutusten arviointi.

Hyvinvointisuunnitelma sisältäen menneen kauden laajan hyvinvointikertomuksen tiivistelmän on liitteenä.

Esittelijä Hyvinvointijohtaja Keränen Johanna

Päätösehdotus:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy hyvinvointisuunnitelman vuosille 2026-2030 liitteen mukaisesti.

Päätös:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

Liite 4 Hyvinvointisuunnitelma 2026-2030

Urheilukeskuksen pukuhuoneiden tilavuokrat 1.1.2027 alkaen

HYSIVLTK 18.11.2026 § 83
391/02.05.00.00/2026

Valmistelija Hyvinvointijohtaja Johanna Keränen puh. 040 161 5033

Rantasalmen kunnan liikuntatoimelle KOY Rantasalmen Aseman liikekiinteistöltä vuokratuissa kolmessa pukuhuonetilassa osoitteessa Urheilutie 4 (Urheilukeskuksen pukuhuonetilat) on tarpeita lyhyt- ja pitkäaikaisvuokraukseen erityisesti jääurheilun puolella. Tilat on lähtökohtaisesti tarkoitettu lyhytaikaiseen ympärivuotiseen käyttöön ja myös tilan kunnossapito- ja ylläpitokustannukset on mitoitettu lyhytaikaiskäyttöä silmällä pitäen.

Tiloja kysytään jääurheilun seurajoukkueiden kausikäyttöön ja erilaisten turnausten/pelien järjestämiseen liittyen lyhytaikaisemmin. Tarve liittyy pääasiassa jäähallilla järjestettävään toimintaan.

Tilojen käyttöön liittyen kustannusten kattamiseksi on tarpeen määrittää tilavuokrat pukuhuoneille kunnan oman toiminnan ulkopuoliselle käytölle.

Samassa kohteessa peritään tilavuokraa kuntosalin tilojen käytöstä varatuilla vuoroilla. Tällöin muiden käyttäjien ko. tilojen käyttö estyy. Tarkoituksena on tasapuolistaa tilojen käytön maksullisuus-menettelyä ja selkeyttää tilojen käyttöä myös varausten kautta.

Esittelijä Hyvinvointijohtaja Keränen Johanna

Päätösehdotus:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta päättää hyväksyä Urheilukeskuksen pukuhuoneiden tilavuokrat 1.1.2027 alkaen seuraavasti:

- 1 vrk, 120 euroa (max 12 tuntia)
- 18 v. täyttäneiden joukkueet/harrastusyhmät, kausi elokuu-huhtikuu 1000 euroa
- lasten ja nuorten joukkueet/harrastusryhmät alle 18-v. kausi elokuu-huhtikuu 600 euroa

Hinnat sisältävät kulloinkin voimassa olevan arvonlisäveron.

Päätös:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Pöytäkirjaan merkittiin, että Aku Kärki (intressijäävi) jääväsi itsensä ja poistui pykälän käsittelyn ajaksi.

_____

Avantouintimaksut 1.11.2026 alkaen

HYSIVLTK 18.11.2026 § 84
464/02.05.00.00/2026

Valmistelija Hyvinvointijohtaja Johanna Keränen puh. 040 161 5033

Hallintosäännön 1.1.2026 25§ mukaan hyvinvointi- ja sivistyslautakunta päättää toimialueelle kuuluvista maksuista.

Rantasalmen kunnan avantouintipaikka sijaitsee Rauanrannan uimarannan yhteydessä. Rantasalmen kunnan avantouintivuoroja on tarjolla kolmena päivänä viikossa yhteensä 8 vuoroa, sisältäen lämmitetyn tilan ja huolletut avantouintirakenteet. Kauden pituus on noin 6 kk ajalla 1.11.-30.4.

Avantouintipaikan käyttömaksut on määritetty edellisen kerran Hyvinvointi- ja sivistyslautakunnassa 27.10.2025 § 93. Hinnat ovat tulleet voimaan 1.11.2025 alkaen ja maksut koskevat käyttövuoroja. Käyttövuorojen ulkopuolella, ilman pukuhuonetilaa tapahtuva käyttö on maksutonta.

Kausikortin ja kertalipun lunastavat 13 vuotta täyttäneet. Alle 13 -vuotiaiden on mahdollisuus käyttää avantouintivuoroja maksutta täysi-ikäisen seurassa ja valvonnassa. Alaikäisten käyttäjien mukana tulee aina olla täysi-ikäinen käyttäjä.

Avantouintimaksujen tuotto päättyneellä kaudella on ollut noin 1300 euroa. Kaudella 2025-2026 kausikortin lunastaneita on ollut 21 ja kertalippuja on myyty 3 kpl.

Avantouintipaikan ylläpidon kustannus vuodelle 2027 on noin 5900 euroa.

Avantouintipaikan käyttövuoromaksut sisältäen kulloinkin voimassa olevan arvonlisäveron ovat olleet

- kausikortti 73 €
- kertalippu 8,50 €
- alle 13 -vuotta maksuton, vaatii täysi-ikäisen mukana olon

Avantouintipaikan käyttövuoromaksut 1.11.2026 alkaen ovat

- kausikortti 73 €
- kertalippu 8,50 €
- alle 13 -vuotta maksuton, vaatii täysi-ikäisen mukana olon

Maksut sisältävät kulloinkin voimassa olevan arvonlisäveron. Käyttövuorojen ulkopuolella, ilman pukuhuonetilaa tapahtuva käyttö on maksutonta.

Esittelijä Hyvinvointijohtaja Keränen Johanna

Päätösehdotus:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta päättää hyväksyä avantouintimaksut 1.11.2026 alkaen esityksen mukaisesti.

Päätös:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

_____

Rantasalmen ja Juvan kunnan yhteistoimintasopimus kirjastoautopalvelujen tuottamisesta vuonna 2027

HYSIVLTK 18.11.2026 § 85
466/12.03.02.00/2026

Valmistelija Kirjastonjohtaja Marjut Vainio, 040 161 5017

Rantasalmen ja Juvan kunnalla on voimassa oleva yhteistoimintasopimus kirjastoautopalvelun tuottamisesta 31.12.2026 asti (hyvsivltk 11.12.2024 §126).
Alkuperäinen sopimus sisältää optiot vuosille 2027 ja 2028.
Sopimuksen mukaan optiovuosien käyttämisestä tehdään päätökset vuosi kerrallaan edeltävän vuoden loppuun mennessä.
Kirjastoautotoiminnan jatkumiseen on kunnilla yhteinen tahtotila, joten sopimus on ajankohtaista päivittää vuoden 2027 alusta alkaen.
Optiovuoden käyttämisestä on neuvoteltu Rantasalmen ja Juvan kuntien sivistysjohtajien kesken yhteisymmärryksessä.

Liitteenä yhteistoimintasopimus, jonka liite päivitetään talousarvion 2027 hyväksymisen jälkeen.

Hallintosäännön 1.1.2026 § 22 mukaan kunnanhallitus vastaa sopimusten hallinnasta.

Esittelijä Lukion rehtori-sivistysjohtaja Anna-Maija Saari

Päätösehdotus:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle, että se hyväksyy liitteenä olevan yhteistoimintasopimuksen kirjastoautopalvelujen tuottamisesta 1.1.2027 alkaen ja valtuuttaa sopimuksessa mainitut viranhaltijat allekirjoittamaan sopimuksen liitteineen kunnanvaltuuston hyväksymän talousarvion 2027 mukaan päivitetyin euromäärä- ja niiden mukaisin reittiaikatiedoin.

Päätös:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

_____

Liitteet

Liite 5 Kirjastoauto Rantasalmi-Juva 2026

Rantasalmen ja Joroisten kunnan yhteistoimintasopimus kirjastoautopalvelujen tuottamisesta vuonna 2027

HYSIVLTK 18.11.2026 § 86
468/12.03.02.00/2026

Valmistelija Kirjastonjohtaja Marjut Vainio, 040 161 5017

Rantasalmen ja Joroisten kunnalla on voimassa oleva yhteistoimintasopimus kirjastoautopalvelun tuottamisesta 31.12.2026 asti (hyvsivltk 11.12.2024 §126).
Alkuperäinen sopimus sisältää optiot vuosille 2027 ja 2028.
Sopimuksen mukaan optiovuosien käyttämisestä tehdään päätökset vuosi kerrallaan edeltävän vuoden loppuun mennessä.
Kirjastoautotoiminnan jatkumiseen on kunnilla yhteinen tahtotila, joten sopimus on ajankohtaista päivittää vuoden 2027 alusta alkaen.
Optiovuoden käyttämisestä on neuvoteltu Rantasalmen ja Joroisten kuntien sivistysjohtajien kesken yhteisymmärryksessä.

Liitteenä yhteistoimintasopimus, jonka liite päivitetään talousarvion 2027 hyväksymisen jälkeen.

Hallintosäännön 1.1.2026 § 22 mukaan kunnanhallitus vastaa sopimusten hallinnasta.

Esittelijä Lukion rehtori-sivistysjohtaja Anna-Maija Saari

Päätösehdotus:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle, että se hyväksyy liitteenä olevan yhteistoimintasopimuksen kirjastoautopalvelujen tuottamisesta 1.1.2027 alkaen ja valtuuttaa sopimuksessa mainitut viranhaltijat allekirjoittamaan sopimuksen liitteineen kunnanvaltuuston hyväksymän talousarvion 2027 mukaan päivitetyin euromäärä- ja niiden mukaisin reittiaikatiedoin.

Päätös:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

_____

Liitteet

Liite 6 Kirjastoauto Rantasalmi-Joroinen 2026

Talousarviomuutos 2026/ Käyttötalous/ Hyvinvoinnin hallinto/ toimistosihteerin palkka

HYSIVLTK 18.11.2026 § 87
331/02.02.00/2025

Valmistelija Hyvinvointijohtaja Johanna Keränen puh. 040 161 5033

Hallintosäännön 1.1.2026 78 §:n mukaan talousarvion määrärahamuutoksista on tehtävä esitys valtuustolle talousarviovuoden aikana heti, kun muutostarve on ilmennyt.

Hyvinvoinnin hallinnon toimistosihteerin palkan jakamista hyvinvoinnin ja sivistyksen hallinnon sisällä on tarkennettu talousarvion valmistumisen jälkeen siten, että palkkakustannusta on ohjattu sekä sivistyksen hallintoon että hyvinvoinnin hallintoon. Palkkakustannuksen määrärahavarausta on tarpeen kohdentaa määrärahasiirrolla kustannuspaikan 3004 toimintojen 3001 ja 3002 välillä toteutuneen jaon mukaisesti.

Esittelijä Hyvinvointijohtaja Keränen Johanna

Päätösehdotus:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että se hyväksyy määrärahan siirron Hyvinvoinnin ja sivistyksen toimialan hallinnon talousarvioon vuodelle 2026 seuraavasti:

Kustannuspaikka 3004 toiminnolta 3001 siirretään määrärahaa toiminnolle 3002 yhteensä 7027,48 € tileittäin jaettuna

- tili 4013 5852,81 €
- tili 4100 1000,25 €
- tili 4151 111,79 €
- tili 4160 42,14 €
- tili 4170 18,73 €
- tili 4180 1,76 €

Päätös:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Talousarviomuutos 2026/ Käyttötalous / Hyvinvoinnin ja sivistyksen toimiala/ Rantasalmen museo

HYSIVLTK 18.11.2026 § 88
331/02.02.00/2025

Valmistelija Hyvinvointijohtaja Johanna Keränen puh. 040 161 5033

Hallintosäännön 1.1.2026 78 §:n mukaan talousarvion määrärahamuutoksista on tehtävä esitys valtuustolle talousarviovuoden aikana heti, kun muutostarve on ilmennyt.

Rantasalmen museolle haettiin Museoviraston avustusta päärakennuksen ikkunoiden kunnostukseen ulkokehysten maalauksen ja rikkoontuneiden ruutujen korjauksen muodossa. Avustusta saatiin 2000 euroa ja tämä kattoi työkustannukset.

Esittelijä Hyvinvointijohtaja Keränen Johanna

Päätösehdotus:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että se hyväksyy seuraavat muutokset vastuualue 3012 ja tulosyksikkö 3043 Yleiset Kulttuuripalvelut talousarvioon vuodelle 2026 seuraavasti:

- Tulojen lisäyksen 2 000 euroa KP 3932 Rantasalmen museo tili 3330 ja 2 000 euron lisämäärärahan kustannuksiin tili 4390. Nettovaikutus talousarvioon on 0 €.

Päätös:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

_____

Talousarviomuutos 2026/ Investoinnit/ Osakkeet ja osuudet ja rakennukset

HYSIVLTK 18.11.2026 § 89
331/02.02.00/2025

Valmistelija Hyvinvointijohtaja Johanna Keränen puh. 040 161 5033

Hallintosäännön 1.1.2026 78 §:n mukaan talousarvion määrärahamuutoksista on tehtävä esitys valtuustolle talousarviovuoden aikana heti, kun muutostarve on ilmennyt.

Rantasalmen kunta luovutti Kiinteistö Oy Rantasalmen Aseman liiketalo -nimiselle tytäryhtiölleen osoitteessa Urheilutie 4 sijaitsevat rakennukset apporttiluovutuksena yhtiön osakkeita vastaan kuluvan vuoden aikana. Tähän liittyen on tarpeen tehdä luovutukseen liittyvistä kirjanpidollisista kirjauksista muutokset investointien tulo- ja kustannuskohtiin. Kirjaukset on jo tehty kirjanpitoon niiden oikeille paikoille.

Esittelijä Hyvinvointijohtaja Keränen Johanna

Päätösehdotus:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että se hyväksyy seuraavat muutokset investointeihin talousarvioon vuodelle 2026 seuraavasti:

- Projektiryhmä 320 Osakkeet ja osuudet, Projekti 9195 Muut osakkeet ja osuudet investointimeno 214 650 euroa ja
- Projektiryhmä 111 Rakennukset, Projekti 9699 Vanhat rakennukset investointitulo 220 022,04 euroa.

Päätös:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

_____

Talousarviomuutos 2026/ Käyttötalous / Hyvinvoinnin ja sivistyksen toimiala/ Liikuntapalvelut

HYSIVLTK 18.11.2026 § 90
331/02.02.00/2025

Valmistelija Hyvinvointijohtaja Johanna Keränen puh. 040 161 5033

Hallintosäännön 1.1.2026 78 §:n mukaan talousarvion määrärahamuutoksista on tehtävä esitys valtuustolle talousarviovuoden aikana heti, kun muutostarve on ilmennyt.

Kiinteistö Oy Rantasalmen Aseman liikekiinteistölle tehtyyn rakennusten apporttiluovutukseen liittyen luovutuksella on ollut vaikutuksia myös Liikuntapalveluiden liikunta-alueiden käyttötalouden kustannuksiin. Kohteille 3732 Urheilukeskus (2774,69 €) ja 3733 Kuntosali (2915,35 €) on kirjattu luovutukseen liittyvät pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot yhteensä 5690,04 euroa. Tähän ei ole ollut mahdollisuus varautua talousarvio-valmistelun yhteydessä. Kirjaukset kirjanpitoon on tehty apporttiluovutukseen liittyvien kirjausten yhteydessä.

Investointeihin on varattu määrärahaa pitkospuiden ja ja kuntosalin investointeihin, kumpaankin 10 000 euroa. Jos investointi jää alle 10 000 euron, se tulee taloudenpidon ohjeiden mukaan siirtää käyttötalouteen. Investointiprojektien 9859 Kosulanlammen pitkospuut toteutuma on 5886 euroa ja 9937 Kuntosalilaitteiden uusimisen toteutuma on 6642 euroa. Käyttötalouteen siirtyvä summa on yhteensä 12 528 euroa. Käyttötaloudessa ei ole varausta siirtyvälle summalle, eikä sitä pystytä kattamaan olemassa olevasta määrärahavarauksesta.

Esittelijä Hyvinvointijohtaja Keränen Johanna

Päätösehdotus:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että se hyväksyy seuraavat muutokset vastuualue 3011 Liikuntapalvelut ja kustannuspaikka 3863 Liikuntapaikat talousarvioon vuodelle 2026 seuraavasti:

- Lisämääräraha kohde 3732 Urheilukeskus tili 4920 2774,69 euroa

- Lisämääräraha kohde 3733 Kuntosali tili 4920 2915,35 € ja tili 4390 6642 euroa
- Lisämääräraha kohde 3739 Liikunta-alueet tili 4390 5887 euroa

Päätös:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

_____

Talousarviomuutos 2026/ Investoinnit/ Liikunnan investoinnit

HYSIVLTK 18.11.2026 § 91
331/02.02.00/2025

Valmistelija

Hyvinvointijohtaja Johanna Keränen puh. 040 161 5033

Hallintosäännön 1.1.2026 78 §:n mukaan talousarvion määrärahamuutoksista on tehtävä esitys valtuustolle talousarviovuoden aikana heti, kun muutostarve on ilmennyt.

Investointimäärärahavarauksista projektien 9937 Kuntosalilaitteiden uusiminen ja 9859 Kosulanlammen pitkospuut investointien toteutuma jää alle investointirajan 10 000 euroa ja niiden toteutuneet kustannukset siirtyvät käyttötalouden kustannuksiin. Tästä on erillinen määrärahaesitys. Ko. investointeihin varattu määräraha 10 000 € per projekti jää edelleen investointien varaukseksi toteutuneiden kustannusten käyttötalouteen siirron jälkeen.

Tämän hetkisen toteutuman ja arvion mukaan projektit 9844 Raudanveden uimarannan kunnostus ja 9880 Koulukeskuksen monitoimiareenan kunnostus tulevat investointiin varatulta määrärahaltaan ylittymään. Ylityksiä kattamaan esitetään investointimäärärahasiirtoja käyttötalouteen siirtyvien projektien varausten osalta.

Esittelijä

Hyvinvointijohtaja Keränen Johanna

Päätösehdotus:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että se hyväksyy seuraavat muutokset investointeihin talousarvioon vuodelle 2026 seuraavasti:

- Määrärahasiirto projektilta 9937 Kuntosalilaitteiden uusiminen 10 000 euroa projektille 9844 Raudanveden uimarannan kunnostus ja
- Määrärahasiirto projektilta 9859 Kosulanlammen pitkospuut 10 000 euroa projektille 9880 Koulukeskuksen monitoimiareena.

Päätös:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Hyvinvointi- ja sivistystoimialan talousarvioesitys vuodelle 2027 / sivistyksen palvelut

HYSIVLTK 18.11.2026 § 92
354/02.02.00/2026

Valmistelija Vt. lukion rehtori ja sivistysjohtaja Anna-Maija Saari, puh. 040 5608121

Kunnanhallitus on antanut kokouksessaan 17.8.2026 § 221 vuoden 2027 talousarvion ja taloussuunnitelman 2028–2029 laadintaohjeet.

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunnan toimivaltaan kuuluvat seuraavat kokonaisuudet sivistyksen palveluiden osalta:

3001 Hyvinvoinnin ja sivistyksen hallinto, toiminto 3001
3002 Varhaiskasvatus
3003 Perusopetus
3004 Lukio-opetus
3005 Muu toinen aste / muu koulutus
3006 Kirjastotoimi
3007 Kansalaisopisto

Kunnanhallitus on päättänyt kokouksessaan 7.9.2026 § 258 talousarvioraamin vuodelle 2027, joka on asetettu valtuuston sitoville tasoille toimintakatteeseen. Sivistyksen palveluiden talousarvio on esitelty valtuustoseminaarissa 9.10.2026, jossa on tuotu esille tiedossa olevat raamin alittavat ja ylittävät kustannukset vastuualueittain.

Talousarvioesityksessä on karsittu kaikki harkinnanvarainen toiminta ja muut kuin välttämättömät hankinnat. Tästä huolimatta esityksen toimintakate sivistyksen palveluiden osalta ylittää kunnanhallituksen antaman raamin 43 371 eurolla. Raamissa pysyminen ei ole mahdollista ilman kunnan lakisääteisten tehtävien laiminlyöntiä ja palvelutason laskua.

Varsinaisen talousarvioesityksen lisäksi esitetään, että talousarvion sivistyksen palveluihin myönnetään 35 585 € määrärahakorotus seuraaviin kohteisiin:

1) Rantasalmen yhtenäiskoulun 1. luokalle on siirtymässä 24 oppilasta. Perusopetusasetuksen (852/1998) 2 §:n mukaisesti opetusryhmät tulee muodostaa siten, että opetuksessa voidaan

saavuttaa opetussuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Kahden ryhmän perustaminen heti alkuopetuksessa on kunnalle kokonaistaloudellisesti perusteltua. Riittävä tuki 1. luokalla ehkäisee oppimisvaikeuksien kasautumista sekä vähentää raskaampien ja kalliimpien erityisopetus-, koulunkäynninohjaaja- ja oppilashuoltopalveluiden tarvetta ylemmillä luokilla. Esitetään, että opetuksen järjestämistä mahdollistavana ja tukevana järjestelynä 1. luokka jaetaan kahteen ryhmään, jolloin toisen 1. luokan opettajan kulut vuonna 2027 ovat kokonaisuudessaan 24 085 €.

2) Oppivelvollisuuslain (1214/2020) 16 ja 17 §:n mukaisesti koulutuksen järjestäjällä on lakisääteinen velvollisuus tarjota maksuttomaan koulutukseen oikeutetuille opiskelijoille opetuksen edellyttämät oppimateriaalit ja työvälineet, joihin kuuluu lukio-opinnoissa ja ylioppilastutkinnossa välttämätön kannettava tietokone. Syksyllä 2027 lukion aloittaa arviolta 24 uutta opiskelijaa, joille kaikille tulee varata opiskelukäyttöön soveltuva tietokone. Varsinaisessa talousarvioesityksessä on varaus uusiokannettavien leasing-sopimukseen (24 x 150 €, yht. 3600 €/v). Koneiden hankinta on kokonaistaloudellisesti edullisempi vaihtoehto kuin leasing-rahoitus, sillä koneiden elinkaari on n. 5–6 vuotta. Kannettavien tietokoneiden hankintahinta on 24 x 400 €, yht. 9600 €. Esitetään, että lukion määrärahaan lisätään 6000 €, jolla voisi hankkia oppilaskannettavat kunnan omistukseen.

3) Nykyinen kirjaston lainausautomaatti on teknisen käyttöikänsä päässä. Laitteen rikkoutuminen estää asiakkaiden itsepalveluasioinnin ja omatoimikirjaston käytön. Hankinta on välttämätön, jotta palvelutaso voidaan turvata ilman lisähenkilöstön palkkaamista. Esitetään, että kirjaston määrärahaan lisätään uuden laitteen hankintahinta 5500 €.

Esittelijä Lukion rehtori-sivistysjohtaja Anna-Maija Saari

Päätösehdotus:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta hyväksyy sivistyksen palveluiden minimitasoisen talousarvioesityksen 2027 ja päättää esittää sitä hyväksyttäväksi kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle.

Lisäksi lautakunta esittää kunnanhallitukselle ja valtuustolle määrärahakorotusta perusopetuksen 1. luokan opettajan palkkaamiseen 24085 €, lukion oppilaskannettavien hankintaan 6000 € ja kirjaston uuden lainausautomaatin hankintaan 5500 €.

Päätös:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Yhtenäiskoulun rehtori Antti Turkkia kuultiin pykälän yhteydessä.

Pöytäkirjaan merkittiin, että hyvinvointi- ja sivistyslautakunnan jäsenet Marjo Isotalus ja Satu Vihavainen eivät esteellisinä (palvelussuhde- ja toimeksiantosuhdejäävi) osallistuneet asiasta käytyyn keskusteluun eikä päätöksentekoon, vaan he olivat poissa tämän asian käsittelyn ajan.

_____

Hyvinvointi- ja sivistystoimialan talousarvioesitys vuodelle 2027/ Hyvinvoinnin toimiala

HYSIVLTK 18.11.2026 § 93
354/02.02.00/2026

Valmistelija Hyvinvointijohtaja Johanna Keränen puh. 040 161 5033

Kunnanhallitus on antanut kokouksessaan 17.8.2026 § 221 vuoden 2027 talousarvion ja taloussuunnitelman 2028-2029 laadintaohjeet.

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunnan toimivaltaan kuuluvat seuraavat kokonaisuudet hyvinvoinnin toimialan osalta:

3001 Hyvinvoinnin hallinto, Toiminto 3002 Hyvinvoinnin hallinto
3008 Nuorten palvelut
3009 Hyvinvointipalvelut
3011 Liikuntapalvelut
3012 Yleiset kulttuuripalvelut

Kunnanhallitus on päättänyt kokouksessaan 7.9.2026 § 258 talousarvioraamin vuodelle 2027, joka on asetettu valtuuston sitoville tasoille toimintakatteeseen. Hyvinvoinnin toimialan talousarvio on esitelty valtuustoseminaarissa 9.10.2026, jossa on tuotu esille tiedossa olevat raamin ylittävät kustannukset;

- Nuorten SM -hiihtojen 2028 valmisteluun esitetään alustavasti varattavaksi raamin ylittävänä 7000 € Liikuntapalveluiden kilpailutoiminta- ja tapahtumat -toimintoon. Tätä varausta ei ole sisällytetty talousarvioesitykseen Liikuntapalveluiden määrärahaan.

Hyvinvoinnin hallinto kattaa toimialajohtajan, toimistosihteerin palkkakulua (5 %) ja hyvinvointi- ja sivistyslautakunnan (50 %) kulut. Hyvinvoinnin toimialan kustannuspaikkojen sisästä jakoa on tiivistetty Hyvinvointipalvelut -vastuualueen osalta siten, että Digituki on yhdistetty HYTE -toimintaan ja sen määrärahavaraus on jaettu HYTE -palveluiden ja Kylä- ja yhteistoiminta-avustuksiin. Kylä- ja yhteisötoiminnan avustuksiin, kotoutumispalveluiden järjestämiseen, HYTE -työhön, Vanhus- ja vammaisneuvoston toimintaan, osallisuuden edistämiseen ja ehkäisevän päihdetyön koordinointiin on määrärahavaraukset Hyvinvointipalveluiden vastuualueella.

Nuorten palveluiden kokonaisuuteen kuuluu nuorisotyö, joka sisältää nuorten palvelut, nuorisovaltuusto KASVOn, etsivän nuorisotyön ja nuorten pajatoiminnan kustannukset. Nuorten pajan sähköautolle on alkuvuodeksi varaus leasingkustannuksiin. Myös nuorisotilan kustannukset kuuluvat nuorten palveluiden kokonaisuuteen. Nuorten palveluiden henkilöstön muodostaa nuorten palveluiden koordinaattori (100 %), nuoriso-ohjaaja (91,5%), etsivä nuorisotyöntekijä (100 %) ja työvalmentaja (100 %). Lupa- ja valvontaviraston (LVV) avustuksin on resurssoitu etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta.

Kulttuuripalveluiden työpanoksen muodostaa 50 % vapaa-aikakoordinaattorin työstä. Kulttuurin keskeinen yhteistyökumppani on Rantasalmen Puhallinorkesteriyhdistys ry ja yhteistyösopimukseen on varattu avustusmääräraha päättyvän vuoden tasolle. Kulttuuri jakaa myös harkinnanvaraisia avustuksia. Museon osalta ensi vuodelle haetaan korjausavustusta ja mikäli avustus saadaan, museon aukioloa saatetaan joutua rajaamaan kesäaikana. Mikäli korjausaikataulu mahdollistaa, museolle haetaan kesäajaksi palveluntuottajaa ja tähän on varattu määräraha. Mikäli korjaushankkeelle saadaan avustus, haetaan sille tarvittava lisämääräraha museon määrärahaan. Muistomerkkien hoito hankitaan ostopalveluna. Tulevan 450 -juhlavuoden koordinointiin ja toteutuksen valmisteluun on oma määrärahavaraus. Bänditilan vuokratulo ja -kulu kuuluvat osaksi kulttuuripalveluita.

Liikunnan määrärahavaraus sisältää vapaa-aikakoordinaattorin työpanoksesta 50 %, ostopalvelu- ja tapahtumajärjestämis/-osallistumisvaraukset, liikunta-avustukset ja liikuntapaikkojen hoidon ja kunnossapidon varaukset. Järvi-Saimaan Palvelut Oy:ltä hankitaan kunnossapito ja hoitopalveluita kuntosalille ja urheilukeskukselle, jäähallille ja muille liikunta-alueille ja -paikoille. Kunta ostaa jäähallille käyttövuoroja ja avustaa yhdistyksiä vuosittain toteutettavalla avustushaulla. Liikuntapalvelut suunnittelee soveltavan liikunnan ohjaukseen liittyvää hanketta vuodelle 2027 haettavaksi vuoden 2026 LVV:n hakuun. Mikäli avustus saadaan, tehdään hankkeelle lisämäärärahaesitys.

Esittelijä Hyvinvointijohtaja Keränen Johanna

Päätösehdotus:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta päättää esittää Hyvinvoinnin ja sivistyksen toimialan/Hyvinvoinnin toimialan talousarvion 2027 kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi. Raamin ylityksinä esitetään Nuorten SM-hiihtojen valmisteluihin 7000 € Liikuntapalveluiden kilpailutoiminta- ja tapahtumat toimintoon.

Muutettu päätösehdotus:

Keskustelun jälkeen hyvinvointijohtaja esitti muutetun päätösehdotuksen seuraavasti: Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta päättää esittää Hyvinvoinnin ja sivistyksen toimialan/Hyvinvoinnin toimialan talousarvion 2027 kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta hyväksyi muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

Tämä asiakohta tarkastettiin heti kokouksessa.

Pöytäkirjaan merkittiin, että Juho Tiainen (intressijäävi) jääväsi itsensä ja poistui pykälän käsittelyn ajaksi. Varapuheenjohtaja Pia Vokkolainen toimi puheenjohtajana pykälän ajan.

_____

Hyvinvoinnin ja sivistyksen toimialan investoinnit 2027/ Hyvinvoinnin toimiala

HYSIVLTK 18.11.2026 § 94
354/02.02.00/2026

Valmistelija Hyvinvointijohtaja Johanna Keränen puh. 040 161 5033

Kunnanhallitus on antanut kokouksessaan 17.8.2026 § 221 vuoden 2027 talousarvion ja taloussuunnitelman 2028-2029 laadintaohjeet. Hyvinvoinnin toimialan talousarvion investointisuunnitelma vuodelle 2027 on esitelty valtuustoseminaarissa 9.10.2026.

Hyvinvoinnin ja sivistyksen toimialan vuoden 2027 investoinnit kohdentuvat liikuntatoimen osalta Kuntosalilaitteiden uusiminen, ulkokuntosalin monitoimilaitehankinta, Hakojärven ja Ukonniemen uimarantojen kunnostus, Koulun pihan ja Ruutanan pallokenttien kunnostus ja pyöräreittien merkintöjen parantaminen kunnan alueella ja taajamaopasteet.

Investoinnit jakautuvat seuraavasti:
- Kuntosalilaitteiden uusiminen 10 000 €
- Ulkokuntosalin monitoimilaitehankinta 10 000 €
- Hakojärven ja Ukonniemen uimarantojen kunnostus 15 000 €
- Koulun pihan ja Ruutanan pallokenttien kunnostus 10 000 €
- Pyöräreittien merkintöjen parantaminen kunnan alueella ja taajamaopasteet 15 000 €

Liikunnan investoinnit yhteensä 60.000 €

Edellä mainitut investointiesitykset on kirjattu talousarvion 2027 investointiosaan.

Esittelijä Hyvinvointijohtaja Keränen Johanna

Päätösehdotus:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi Hyvinvoinnin ja sivistyksen toimialan investointiesitykset hyvinvoinnin osalta vuodelle 2027 esitetyn mukaisesti.

Päätös:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

_____

Muut asiat / hyvinvointi- ja sivistyslautakunta

HYSIVLTK 18.11.2026 § 95

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunnan kokouksessa esille nousseet muut asiat merkitään tiedoksi

- Esitettiin huoli koulukuljetuksen laadusta yhdellä reitillä.
- Lautakunnan kokous 20.1.2027 klo 15.30.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

Kunnanjohtaja poistui tämän pykälän käsittelyn aikana klo 19.08.

_____

Koulukuljetusoppaan päivitys 1.1.2027-

HYSIVLTK 18.11.2026 § 96
470/12.00.01/2026

Valmistelija

vt. lukion rehtori ja sivistysjohtaja Anna-Maija Saari 040 5608121, toimistosihteeri Jaana Koponen 040 161 5016

Hallintosäännön 1.1.2026 §:n 25 mukaan hyvinvointi- ja sivistyslautakunta päättää koulukuljetusperiaatteista.

Koulukuljetusopas on uudistettu vastaamaan nykyistä lainsäädäntöä sekä koulukuljetusten järjestämiseen liittyviä käytännön tarpeita. Perusopetuslain (628/1998) muutokset oppimisen ja koulunkäynnin tuesta tulivat voimaan elokuussa 2025, minkä vuoksi koulukuljetusoppaan käsitteistöä on muokattu vastaamaan nykyistä lainsäädäntöä. Uudistuksessa on selkeytetty koulukuljetusten myöntämisperiaatteita, päätöksentekoa, vastuunjakoa ja toimintatapoja.

Keskeisiä muutoksia ovat oppilaiden yksilöllisten kuljetustarpeiden arvioinnin täsmentäminen, koulukuljetuksiin liittyvän tietosuojan huomioiminen sekä kuljettajien, liikennöitsijöiden, huoltajien, koulujen ja kunnan tehtävien selkeyttäminen.

Koulukuljetusten turvallisuutta on vahvistettu erityisesti matkakortin puuttumista ja toimintahäiriöitä sekä kuljetusten viivästymisiä ja muita poikkeustilanteita koskevilla ohjeilla. Liikennöitsijän vastuuta kuljetusmuutoksista tiedottamisesta on täsmennetty.

Koulukuljetusoikeuden kilometrirajat säilyivät ennallaan. Sen sijaan oppilaiden omavastuumatkojen enimmäispituuksia lyhennetään 2.-9. vuosiluokilla. Muutoksella parannetaan koulukuljetusten saavutettavuutta ja vähennetään oppilaiden itsenäisesti kuljettavien matkaosuuksien pituutta.

Uudistuksen tavoitteena on parantaa koulukuljetusten turvallisuutta, yhdenvertaisuutta ja sujuvuutta sekä varmistaa, että koulukuljetuksiin liittyvät toimintatavat ja vastuut ovat kaikille osapuolille selkeät.

Esittelijä

Lukion rehtori-sivistysjohtaja Anna-Maija Saari

Päätösehdotus:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta päättää hyväksyä liitteen mukaisen koulukuljetusoppaan. Opas tulee voimaan 1.1.2027 alkaen.

Päätös:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

Liite 7 Koulukuljetusopas 1.1.2027

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 74, § 75, § 76, § 77, § 78, § 79, § 80, § 81, § 82, § 86, § 87, § 88, § 89, § 90, § 91, § 92, § 93, § 94, § 95

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 83, § 84, § 85, § 96

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa *(asianosainen)*, sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Rantasalmen kunnanvirastoon määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisu - vaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta

Rantasalmen kunta

Eliel Saarisen tie 2
58900 Rantasalmi
rantasalmen.kunta@rantasalmi.fi
faksi: 015-440 720
puh. 040 161 5000

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Rantasalmen kunnanvirastosta.

Pöytäkirja on nähtävillä Rantasalmen kunnan verkkosivuilla 25.11.2026 .